

Fiskeridirektoratet
Att: Utviklingsseksjonen
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Høringssvar fra Fiskeridirektoratets regioner - rapportering av aktivitets- og posisjonsdata fra alle fartøy under 15 meter, samt noen endringer for fartøy over 15 meter

Fiskeridirektoratets regioner viser til overnevnte høring.

Regionene er positiv til innføring av rapportering av aktivitets- og posisjonsdata for alle fartøy under 15 meter. Forslaget innebærer foruten innføring av rapportering av posisjonsdata også for fiskeflåten under 15 meter, også en viss utvidelse av rapporteringskravene i forhold til dagens regelverk. Begrunnelsen for endringene er behovet for tilfredsstillende kunnskap om fiskeriaktiviteten. Det foreslås alternative løsninger for innhenting av data.

Vi er enige i at endringene er egnet til å gi bedre kunnskapsgrunnlag for arealforvaltning, forskning, statistikk, regulering og ressurskontroll. Regionene vurderer sporing og innsatsdata som avgjørende for ivaretagelsen av fiskeriinteressene i kystnære områder, hvor det hovedsakelig er fiskeriaktivitet med mindre fartøy (under 15 meter). Det vil også gi en bedre forvaltning av de kommersielle artene i disse områdene og bidra til å sikre at vi har høstbare bestander også i framtida. I kontrollsammenheng er endringene som skisseres nødvendig for en bedre ressurskontroll av fiskeriene som utøves av den minste flåten. For fiskeriinteressene vil dette også føre til et bredere grunnlag for sertifiseringer, økte markedsadganger internasjonalt og bedret sikkerhet for fiskere og fartøy til sjøs.

Det framgår av høringsdokumentene at departementet støtter en innsamling av bedre posisjons- og innsatsdata. Vi oppfatter derfor at høringen først og fremst gjelder valg av løsning for innhenting av data og hvor omfattende rapporteringskravet skal være. I det følgende gir vi våre vurderinger med hensyn til valg av løsning og rapporteringskrav.

System for rapportering av posisjonsdata

Det beskrives 3 alternativer for rapportering av posisjonsdata.

- VMS presenteres som en god løsning for rapportering av posisjonsdata. Dette er et system som i dag er pålagt deler av fiskeflåten. Det vil kreves økt rapporteringsfrekvens for å tilfredsstille de krav som stilles. Dette er en løsning som vil kunne tilfredsstille kravene som stilles. Denne løsningen vil imidlertid ha de høyeste kostnadene for anskaffelse og drift, sammenlignet med de andre alternativene som drøftes.
- AIS er et dårlig valg blant annet på grunn av kun enveiskommunikasjon, områder med «skygge», ingen mulighet for å lagre data («bufring») som kan sendes når det er dekning, samt muligheten for manipulasjon av utstyr. Kostnader for brukere vil være lave sammenlignet med de andre alternativene, men manglene i forhold til de krav som stilles er problematisk. Erfaringsmessig er det enkelte områder med dårlig dekning. I tillegg er det usikkerhet med hensyn til korrektheten av opplysninger siden det er mulig å manipulere utstyret. Vår vurdering er derfor at dagens AIS-system ikke vil kunne tilfredsstille kravene til sikker informasjon og kunnskap.
- Posisjonsmeldinger i ERS trekkes frem som et tredje alternativ. Det påpekes at det gjenstår noe utvikling, både fra utstyrsleverandører og internt i Fiskeridirektoratet før dette kan tas i bruk. Sammenlignet med VMS vil dette alternativet være mindre kostnadskrevende.

Etter vårt syn er det viktigste at løsningen som velges tilfredsstillende de krav som settes. Dette utelukker alternativ 2 (AIS). Alternativ 3 ser ut som et rimelig og godt alternativ, men ulempen er at de aktuelle tekniske løsningene ikke er fullt utviklet og tilgjengelig i skrivende stund. Det må derfor tas høyde for komplikasjoner og utviklingsproblemer.

Valgt løsning må kunne sende posisjoner i sann tid, også når fartøyene ligger i ro, og være i stand til å bufre opp data/meldinger utenfor dekning, slik at posisjonene kan dokumenteres i ettertid.

Både VMS og GSM (som noen bruker for ERS og som sannsynligvis vil være den mest aktuelle plattformen for ERS til de små fartøyene) vil ha områder uten dekning. Begge systemene vil kunne ha dødsoner f.eks. nært fjell og høye bygg, mens GSM vil ha dødsoner der valgte operatør ikke har dekning og dessuten for de som går veldig langt til havs. Havgående fartøy vil dog uansett normalt ha andre løsninger. Derfor vil både VMS og ERS gi tilfredsstillende løsninger for posisjonsrapportering. Vi vurderer VMS å være noe bedre med hensyn til dekningsgrad, men er per i dag vesentlig dyrere både i anskaffelse og drift.

Rapporteringskrav

Rapportering av kvantum og type drivstoff

Dette kan være vanskelig å følge opp for små fartøy med kort vei til fiskefeltene. Man kan vurdere om det vil være tilstrekkelig om det kan innføres rapporteringsplikt ved bunkring for de minste fartøyene. Vi tenker her på fartøy under 8 meter, for eksempel mindre sjarker og åpne fartøy.

Om landingsmelding/ POR-melding

For ordinære fiskerier vil tidspunkt for havneanløp være det mest hensiktsmessige, da fangsten ofte landes i løpet av kort tid. Når det i tillegg foreslås at landingstidspunkt skal meldes inn, gir det oss en bedre mulighet til å være til stede til rett tidspunkt. Det er likevel noen utfordringer med innmelding av landingstidspunkt. Det kan eventuelt gi rom for å unngå kontroll ved at landingsmeldingen ikke overholdes, for eksempel hvis det åpner seg anledning til å levere tidligere enn antatt. Motsatt kan det være kø ved mottak slik at landing skjer senere enn innmeldt.

Det hender at fartøy innom en annen havn enn den de skal lande til. I slike tilfeller sendes det POR uten landing, og ny POR etter hvert som de forflytter seg til ny havn. Når de kommer til havn der fangsten skal landes, sendes POR med landing. Skulle meldingen kun omfatte landingstidspunkt vil fartøy kunne være innom flere havner ut at vi er klar over det, og derved øke risikoen for at del-landinger skjer utenfor vår kontroll. Dette kan kontrolleres ved bruk av sporing, men det vil være unødvendig ressurskrevende.

Når flere fiskefartøy er ute på fiskefeltene kan det være at fartøyene har flere landanlegg som fangsten kan leveres til, noe som kan skape utfordringer med hensyn til å være til rett sted til rett tid for å kontrollere landingene.

For å oppnå en tilfredsstillende kontroll bør derfor landingsmeldingen inneholde informasjon om all fangst om bord, og i hvilken eller hvilke havner og anlegg fangsten skal landes til. Det må også være krav om at alle havneanløp krever en POR-melding. På sikt kan også mottaksanleggene ansvarliggjøres i større grad når det gjelder mottak av fangst, herunder innrapportering av landingstidspunkt fra fartøyene. Slik det er i dag kan vi pålegge mottaksanleggene å rapportere landingstidspunkt for fartøy som ikke er underlagt noen rapporteringskrav, dvs. en del fartøygrupper under 13 meter. Med en slik alternativ løsning vil rapportering av landingstidspunkt kunne fordeles mellom fartøy og mottak, og i tilfeller der det f.eks. er kø ved mottaket kan dette være fordelaktig.

Særlig om kongekrabbe

For kongekrabbe vil landingstidspunkt være viktigere enn tidspunkt for havneanløp, da båter kan ligge lenge i havn - gjerne flere dager – før levering. Dagens POR- meldinger kan derfor tidvis ha begrenset verdi for kontroll av kongekrabbefisket. Helst burde en ha både melding om havneanløp og tidspunkt for landing.

Melding om havneanløp – definisjon av «havn».

Ved rapportering av melding om havneanløp fremgår det av ordlyden i forskrift om posisjonsrapportering mv. § 13 at meldingen skal sendes «ved anløp til havn». Vi stiller spørsmål om det kommer godt nok frem av ordlyden hva som menes med «anløp til havn».

Hva som menes med «havn» er, så vidt vi er kjent med, hverken nærmere definert i havressursloven, lovens forarbeid, forskrifter eller i annen fiskerilovgivning for øvrig. Vi har heller ikke klart å finne ut hvilken definisjon som legges til grunn i UN/LOCODE (the United Nations code for Trade and Transport Locations). Innenfor andre rettsområder legges ulike fortolkninger til grunn. Noen definisjoner gjenspeiler et administrativt grupperingsbehov (fiskerihavn vs. trafikkhavn, mens andre viser til et organiseringsbehov (havnedistrikt vs. kommunale havner)¹. Språkmessig er det videre forskjell på innseiling inn til ett område og forflytning innad i ett geografisk begrenset område.

Vi opplever at problemstillingen kommer på spissen når et fartøy som har fisk om bord, skal lande hos ett mottak, og av ulike grunner også må legge til en annen plass i samme område (havn), men ikke til samme kai før landingen av fisk. Dette kan være grunnet bunkring, henting av provianter og/eller levering av ødelagt redskap med videre. Dette er ikke å anse som dellandinger, og spørsmålet som da har oppstått er om det skal sendes en eller to POR.

Om tidsfrist for melding om havneanløp

Det kan være utfordrende å levere riktig melding om havneanløp ved fiske nærmere land enn 2 timer. Vi opplever at fiskerne står i et dilemma hvor de må velge om de skal få kontroll på mengde fangst om bord eller sende POR innenfor tidsfristen. Man bør vurdere mulighet for å sende en melding rett etter at fiskeoperasjonen er gjennomført, hvor det rapporteres inn alt som kreves i en POR, utenom fangstkvantum. Deretter kan de fortløpende etter at fangsten er identifisert, sende ny melding hvor kvantum per art oppgis. På denne måten stiller fartøyet seg tilgjengelig for kontroll, og fisker har bedre tid til å identifisere fangsten sin og oppgi korrekte tall til Fiskeridirektoratet.

Forskrift om posisjonsrapportering mv. § 13 åpner ikke opp for at 2-timersfristen oppheves i de tilfeller en konkluderer med at det skal sendes to POR-meldinger (når et fartøy først må legge til en annen havn før det går til havn for å levere fangst). For dellandinger er det gjort unntak fra tidsfristen, jf. bestemmelsens tredje ledd. Slik ordlyden er i dag må et fartøy med fisk om bord som skal innom trålbøteri for levering av ødelagt redskap før landing av fisk til mottak, sende POR før innseiling havn, sende ny POR etter det er ferdig hos trålbøteriet og vente to timer før det kan ankomme mottaket.

Vi ber Fiskeridirektoratet å vurdere om ordlyden i forskrift om posisjonsrapportering mv. § 13 må presiseres ytterligere, og om en burde gjøre unntak for 2-timersfristen ved forflytninger innad i samme område.

---

¹ Gjertsen; «UN/LOCODE – Dokumentasjon av stedskoder i statistikken Godstransport på kysten» 17/2013 s. 8

Andre momenter som må vurderes ved valg av løsning

Tidsperspektivet

Tidsperspektivet bør veie tungt. Etter vår oppfatning er det viktig at datainnsamling kan starte raskt. Vi vurderer det derfor som hensiktsmessig å bruke tilgjengelig teknologi og bygge på erfaring fra rapportering fra fiskeflåten over 15 meter.

Kostnader

Kostnader for utvikling og drift fra både Fiskeridirektoratets og brukernes side må vurderes. Mange små fartøy er enmannssjarker og kostandene ved installasjon og drift må være overkommelig også for denne flåten.

Utstyr, installering og drift

Dagens VMS-løsninger kan være fysisk for store og for ressurskrevende (strøm, plass mm) for å bli satt om bord i de minste båtene.

En utfordring ved å bygge posisjonsrapporteringen inn i en ERS-løsning kan, for de minste fartøyene, være at nettbrettet/telefonen som løsningen kjører på sannsynligvis tas på land/hjem når båten legges til kai. Sporingsskilden vil dermed forlate båten. Dersom man velger en todelt løsning unngår man at dette skjer.

Brukervennlighet

Systemet må ikke være for komplisert, selv om dette for den minste fiskeflåten også innebærer en forenkling på andre områder. Det må være brukervennlig/enkelt for brukerne for at det skal bli brukt og som vil forenkle oppfølging fra forvaltningens side.

Der er viktig at rapporteringen ikke medfører store endringer/økning i arbeidsmengden fiskerne har med rapporteringer allerede gjennom bruk av ERS og kystfiskeappen. Innføring av sporing og rapportering for de mindre fartøyene er avhengig av at fiskerne ikke ser på dette som unødvendig vanskelig og inngripende i hverdagen. Dersom bruken blir for utfordrende, og fiskerne blir møtt med reaksjoner fra Fiskeridirektoratet for overtredelser av forskriften, kan det potensielt skape samarbeids- og tillitsutfordringer.

Dialog med næringen

Vi vurderer det som formålstjenlig å ha dialog med næringen. Det bør være et mål å skape et robust system som minimerer framtidige behov for dispensasjoner for næringsutøvere. Dersom systemet gir for store muligheter for dispensasjoner vil det være belastende for forvaltningen og føre til at man ikke når målsetningene som settes.

Hensynet til fiskerne

Vi forutsetter at det tas tilstrekkelig høyde for personvernproblematikk ved innføring av sporing for den minste fiskeflåten. For fartøy som bemannes av kun eier, vil sporing i hovedsak gi informasjon om hvor denne personen til enhver tid befinner seg. Dette vil kunne være personopplysninger etter GDPR, hvilket igjen betyr særlige krav for behandling og oppbevaring av opplysningene. Regionene foreslår derfor at Fiskeridirektoratets personvernombud inkluderes i arbeidet med forskriften.

Marin arealforvaltning, kystnære fiskeridata og detaljnivå.

For marin arealforvaltning, virksomhetsområde 3 i Fiskeridirektoratet, er det nylig vedtatt en ny strategi. Her har Fiskeridirektoratet satt seg mål som omhandler kunnskap om fiskerinæringen, formidling av kunnskap, sameksistens og rene og rike hav. Sporings- og aktivitetsdata er vesentlig for å nå våre målsettinger. Løsningen man velger må være framtidsrettet og ses i sammenheng med Fiskeridirektoratets strategi for marin arealforvaltning. Tilgjengelighet, etterprøvnbarhet og detaljnivå er vesentlige momenter i denne sammenheng.

I dag opplever vi i økende grad at det stilles spørsmål ved kystnære fiskeridata. Dette henger sammen med alder på data og at vi kun har intervjuet en del av fiskerne og brukerne av kystsonen. I tillegg til at næringsaktører stiller spørsmål ved våre data, opplever vi at andre myndigheter i enkelte tilfeller gjør egne vurderinger av tilgjengelige fiskeridata, som AIS-sporingsdata. Fiskeridirektoratet har forvaltningsansvaret for fiskeriressursene og må være i front når det gjelder utvikling og vurdering av fiskeridata. Pålitelige data med tilstrekkelig detaljnivå/kvalitet er viktig for troverdigheten når en bruker sporingsdata for kartlegging av fiskebruksområder i kystnære fiskeridata.

For marin arealforvaltning er det avgjørende at detaljnivået er tilstrekkelig for å kunne tolke data. For eksempel må det være mulig å skille mellom gjennomfart og fiskeriaktivitet og videre forskjellige typer fiskeriaktivitet. Erfaring fra tolkning av AIS-data, som har høy oppløsning, er gode med hensyn til dette. Når en sammenligner med erfaringene fra tolking av data fra taretråling, der meldingsintervallene er 10 minutter, vurderer vi meldingsintervaller på 5 minutter, som er foreslått i hørings-dokumentene, som et minimumsbehov. Vi mener det er viktig at man gjør noen tester med eksisterende data for å sikre at man velger et meldingsintervall som er tilstrekkelig. Man kan videre se for seg at meldingsintervallene kan differensieres avhengig av om fartøyet ligger i havn eller er i fiske.

Tilgjengelighet for data

Forskjellige formål vil ha forskjellig krav til når data blir tilgjengelig. De fleste formålene ved innføringen av dette systemet vil kunne tilfredsstilles selv om det er en viss forsinkelse i dataoverføringen. Dette vil være tilfelle når fartøy er i områder uten dekning. Det viktigste er at systemet tar vare på data og sender disse når fartøyet kommer i et område med dekning. I kontrollsammenheng vil man være avhengig av at data overføres i sann tid for å kunne følge fiskeriaktiviteten til de enkelte fartøyene til enhver tid. Vi vurderer dette som viktig for å sikre en best mulig kontroll alle steder. Vi mener løsningen som velges bør ivareta hensynet til sann tid dataoverføring i så stor grad som mulig. Dette må vurderes i forhold til kostnader særlig for fiskere men også i forhold til kostnader for eventuell utvikling og utbygging for å nå dette målet.

Oppsummering

Fiskeridirektoratets regioner ser et klart behov for aktivitets- og posisjonsdata for alle fiskefartøy under 15 meter. For å dekke de behov vi har innen ressurskontroll og marin arealforvaltning vurderer vi det som viktigst at vi får på plass et system for sporing av alle fiskefartøy så snart som mulig. Innføring av posisjonsrapportering (sporing) og innføring av ERS (fangstdagbok) for de mindre fartøyene må ikke nødvendigvis skje samtidig. Innføring av sporing bør etter vår vurdering ha førsteprioritet.

Posisjonsrapporteringen kan enten gjøres ved dagens VMS-løsning, eller en utvikling av denne tilpasset mindre fartøy, eller som en integrert del i ERS. Teknologien for ERS er på plass i dag, men det må antas å være behov for tilpasning til fartøy under 15 meter.

I høringsforslagets side 20 heter det imidlertid under punkt 6.1.3:

«Per i dag er posisjonsrapporteringsutstyr som benytter satellittkommunikasjon(Inmarsat og Iridium) eller som kan sende de pålagte rapporter via telefon (GPRS) godkjent.»

Altså finnes det allerede VMS-løsninger basert på mobiltelefon-nettet. Vi mener derfor det bør lages VMS-løsninger tilpasset mindre fartøy («små, lette og rimelige»).

Fiskeridirektoratets regioner anbefaler følgelig at man velger en løsning der posisjonsrapportering skjer over VMS og at ERS holdes som en separat løsning.

Vi har i vårt høringssvar pekt på noen momenter som kan være utfordrende både med hensyn til innføringen av systemet og mer direkte i forhold til de endringer som er foreslått for rapporteringskrav. Vi mener dette er viktige momenter som må vurderes i det videre arbeidet.

Med hilsen

Otto Andreassen
seksjonssjef

Tom Hansen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

Kopi til:

André Heggstad
Bjørn-Håvard Rønnevik
Elin Svanes Hjørungnes
Erling Johan Johansen
Hilde Hammes
Janne Andersen
Karl Anton Lorgen
Kristin Skarbøvik
Otto Andreassen
Roger Aasarmoen
Rolf Harald Jensen
Ronny Bratten
Siri Meling
Ståle Hansen
Ton-Ola Rudi
Tor Johansen
Vidar Ulriksen

